

32001D0681

17.9.2001

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 247/24

ROZHODNUTÍ KOMISE**ze dne 7. září 2001****o zásadách provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS)***(oznámeno pod číslem K(2001) 2504)***(Text s významem pro EHP)**

(2001/681/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

Článek 1

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 ze dne 19. března 2001 o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) ⁽¹⁾, a zejména na čl. 2 písm. s) druhý pododstavec, čl. 3 odst. 3 písm. b) a článek 8 uvedeného nařízení,

Jednotky ve smyslu čl. 2 písm. s) druhého pododstavce nařízení (ES) č. 761/2001 budou zaregistrovány jako organizace v souladu se zásadami stanovenými v příloze I.

vzhledem k těmto důvodům:

Článek 2

(1) Nařízení (ES) č. 761/2001 stanoví požadavky na účast organizací v programu EMAS.

Organizace si nechají validovat aktualizovaná prohlášení o stavu životního prostředí uvedená v čl. 3 písm. b) nařízení (ES) č. 761/2001 v souladu se zásadami stanovenými v příloze II.

(2) Měly by být stanoveny zásady pro zajištění jednotného uplatňování nařízení (ES) č. 761/2001 všemi členskými státy.

Článek 3

(3) Je vhodné určit konkrétní případy, ve kterých je obtížné vymezit příslušnou jednotku, která se má registrovat jako organizace v rámci programu EMAS, a zajistit jednotný přístup v těchto případech i v případech výjimek, kdy je registrace povolena jednotce menší než jedno místo.

Logo EMAS uvedené v článku 8 nařízení (ES) č. 761/2001 se používá v souladu se zásadami stanovenými v příloze III.

(4) Měly by být stanoveny zásady zřizování ověřovacích programů pro organizace v rámci EMAS, validace prohlášení o stavu životního prostředí a následné roční aktualizace, stejně jako zásady výjimek z pravidla každoročních validovaných aktualizací.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

(5) Rovněž je vhodné harmonizovat praktické použití loga EMAS a zajistit jasné a vyčerpávající vymezení výjimek pro použití loga za určitých podmínek.

V Bruselu dne 7. září 2001.

(6) Opatření tohoto rozhodnutí jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného článkem 14 nařízení (ES) č. 761/2001,

Za Komisi

Margot WALLSTRÖM

členka Komise

⁽¹⁾ Úř. věst. L 114, 24.4.2001, s. 1.

PŘÍLOHA I

ZÁSADY PRO JEDNOTKY VHODNÉ PRO REGISTRACI V RÁMCI PROGRAMU EMAS

(Není-li uvedeno jinak, veškeré odkazy na přílohy se týkají příloh nařízení (ES) č. 761/2001)

Cíle zásad

Rozšíření programu EMAS z jeho původního působení v oblasti průmyslové výroby na všechny organizace mající dopad na životní prostředí znamená, že programu EMAS se budou moci zúčastnit jednotky s různými organizačními strukturami. Tyto zásady byly připraveny na základě čl. 2 písm. s) druhé a čtvrté věty a čl. 2 písm. t) nařízení (ES) č. 761/2001 s cílem pomoci organizacím, ověřovatelům stavu životního prostředí a příslušným orgánům při rozhodování o vhodných jednotkách pro registraci jako organizací v rámci programu EMAS.

Výběr jednotky, která má být zaregistrována, bude proveden na základě kombinace systému řízení podniku a zeměpisné polohy.

Jednotka, která má být zaregistrována jako organizace v rámci programu EMAS, nepřesáhne hranice jednoho členského státu. Jestliže organizace působí v jedné nebo více místech, musí každé místo, na které se program EMAS vztahuje, vyhovovat všem požadavkům programu EMAS, včetně neustálého zlepšování životního prostředí, jak je uvedeno v čl. 2 písm. b) nařízení (ES) č. 761/2001.

V různých odstavcích tohoto dokumentu se podrobně pojednává o jednotkách s následující organizační strukturou:

1. organizace působící pouze v jednom místě;
2. organizace, které by za výjimečných okolností mohly zaregistrovat jednotku menší než jedno místo;
3. organizace působící v různých místech:
 - a) se stejnými nebo podobnými výrobky nebo službami;
 - b) s různými výrobky nebo službami;
4. organizace, pro které nemůže být určeno konkrétní místo;
5. organizace působící v dočasných místech;
6. nezávislé organizace registrované jako jedna společná organizace;
7. malé podniky působící na určitém velkém území a poskytující stejné nebo podobné výrobky nebo služby;
8. místní orgány a vládní instituce.

Při zapojování se do programu EMAS by si měli být účastníci vědomi, že ověřovatelé stavu životního prostředí, popřípadě příslušné orgány, mohou uplatnit svůj vliv v rámci rozhodování o registraci jednotky (viz čl. 2 písm. s) a t) nařízení (ES) č. 761/2001). Stejně tak je po všech zúčastněných požadováno vypracovat prohlášení o stavu životního prostředí, které kromě jiného musí obsahovat jasný a jednoznačný popis organizace zaregistrované v programu EMAS a přehled její činnosti, výrobků a služeb a případně její vztah k mateřské organizaci (viz příloha III bod 3.2 písm. a)). Tyto požadavky souvisejí s dalšími požadavky na systém řízení a vliv na prvky organizace ovlivňující životní prostředí (viz příloha I. A, a zejména bod 4.3.1, a příloha I. B).

Cílem těchto požadavků je zajistit, aby organizace měla odpovídající systém řízení a byla schopna uplatnit vliv na podstatné environmentální aspekty ve všech místech. Proto je účastníkům doporučeno, aby výběr míst nebo částí míst organizace, které mají být zaregistrovány, prováděly jasným a odůvodněným způsobem. Takto budou předem schopny plnit podmínky prohlášení o stavu životního prostředí a budou dobře připraveny odpovědět na možné dotazy nejen ověřovatelů a příslušných subjektů, ale také jiných zúčastněných osob. Jestliže jednotka vybraná k registraci není v souladu s definicemi uvedenými v čl. 2 písm. s) a t) nařízení (ES) č. 761/2001 a vysvětleními v tomto prováděcím dokumentu, příslušný subjekt registraci odmítne. V případě pochybností se proto může organizace s příslušným subjektem poradit už v počáteční fázi zavádění systému řízení z hlediska ochrany životního prostředí (EMS).

Zásady:

- průhlednost,
- systém řízení,
- nevybírají se jen dobré oblasti,
- přístup veřejnosti k informacím,
- místní odpovědnost

Definice

„Organizací“ se podle čl. 2 písm. s) nařízení (ES) č. 761/2001 rozumí společnost, korporace, firma, podnik, orgán nebo instituce, jejich část nebo kombinace, která je či není právnickou osobou, veřejná nebo soukromá, která má svou vlastní funkční strukturu a správu.

„Místem“ se podle čl. 2 písm. t) nařízení (ES) č. 761/2001 rozumí celé území v určité zeměpisné lokalitě, které podléhá kontrole určité organizace a na kterém probíhají činnosti, vyrábějí se výrobky a poskytují se služby. To zahrnuje veškerou infrastrukturu, vybavení a materiál.

„Jednotkou“ se rozumí místo, organizace nebo její část nebo skupina organizací usilující o registraci pod jedním registračním číslem.

1. ORGANIZACE PŮSOBÍCÍ POUZE V JEDNOM MÍSTĚ

Organizace působící jen v jednom místě představuje nejjednodušší případ, neboť rozsah systému řízení odpovídá zeměpisné poloze. Místa zaregistrovaná v rámci programu EMAS I spadají podle čl. 17 odst. 4 nařízení (ES) č. 761/2001 do této kategorie.

Pozitivní příklady:

- společnost, která působí v jednom místě, vyrábějící potrubí a rádia, může zaregistrovat i jen jedno z těchto odvětví,
- kafetérie v textilní továrně může být zaregistrována samostatně.

Negativní příklad:

- farmaceutická společnost nemůže zaregistrovat pouze tu část provozu, která vyrábí finální výrobky určené spotřebiteli, přičemž by vynechala základní výrobní proces zahrnující meziprodukty, který probíhá ve stejném místě.

2. VÝJIMEČNÉ OKOLNOSTI PRO REGISTRACI JEDNOTKY MENŠÍ NEŽ JEDNO MÍSTO

Jestliže se organizace rozhodne zaregistrovat jednotku menší než jedno místo, musí být základem tohoto rozhodnutí následující zásady. Za prvé, výjimka nesmí být použita s cílem výběru nejlepší části. Není proto povoleno zaregistrovat části jednotného výrobního procesu s úmyslem vyloučit části míst, které nemohou být zaregistrovány podle EMAS. Organizace musí být schopna předložit důkazy o schopnosti monitorovat a řídit všechny své zásadní environmentální aspekty a dokázat, že jednotka usilující o registraci nebyla oddělena od ostatních, hůře fungujících částí většího místa.

Za druhé, musí být dodržovány zásady „místní odpovědnosti“ a „přístupu veřejnosti k informacím“ vyjádřené v příloze III bodu 3.7 a v příloze I oddílu B bodu 2 a 3. Komunikace s veřejností je důležitou součástí programu EMAS. Organizace by ve vlastním zájmu měla veřejnost průhledným a srozumitelným způsobem informovat o svém působení na životní prostředí v daném místě. Jestliže má část organizace svůj vlastní trh, může pro ni být významná možnost využití loga ke své vlastní komunikaci. Avšak pokud jednotka menší než příslušné místo usiluje o registraci v programu EMAS, musí být veřejnosti jasně sděleno, že v rámci programu EMAS je řízeno pouze část provozů organizace v daném místě, neboť obvykle provoz v rámci jednoho místa jsou veřejností chápány jako jeden neoddělitelný celek. Organizace je zodpovědná za jasnou komunikaci s okolím a provede opatření, která předejdou nesprávnému informování veřejnosti.

Na základě těchto zásad může být jednotka menší než místo samostatně zaregistrována, jestliže:

- výrobky, služby nebo činnosti příslušné části organizace jsou jasně definovány a prvky a vlivy této organizační části na životní prostředí je možno jasně určit a rozlišit od těch částí místa, které zaregistrovány nejsou,
- organizační část má své vlastní řídicí a správní funkce s pravomocemi, které této části umožňují organizovat a řídit svůj systém řízení podniku z hlediska ochrany životního prostředí, dopady na životní prostředí a provádět nápravná opatření na vlastní zodpovědnost. Tato skutečnost může být doložena stanovami, vlastní registrací u obchodní komory, organizační strukturou, zprávami mateřské organizace a vlastními písemnými dokumenty,
- organizační část má jasně definované povinnosti v souladu s požadavky uvedenými v povoleních a environmentálních licencích, které jsou jí vystaveny.

Místo nemůže být rozděleno, jestliže:

- samostatná jednotka představuje pouze ty části provozů v místě, které z hlediska environmentálních aspektů a dopadů na životní prostředí neodpovídají celkovému stavu všech provozů v místě,
- z pohledu vnějších subjektů není srozumitelné, která část provozu v místě je řízena EMS a proč právě tato část byla od ostatních provozů v místě oddělena.

Zejména v tomto případě je nezbytné jasně určit hranice odpovědnosti za vstupy do organizace a výstupy z ní. Organizace ve svém EMS také bere v úvahu propojení se službami a činnostmi, které plně nespadají pod rámec EMS. Organizace například vyhodnotí environmentální aspekty, které má na životní prostředí společná infrastruktura v místě, jako je společný systém zpracování odpadů nebo čistírna odpadních vod, a tyto prvky zahrne do svého programu ochrany životního prostředí a procesu neustálého zlepšování.

3. ORGANIZACE PŮSOBÍCÍ V RŮZNÝCH MÍSTECH

Podle nařízení (ES) č. 761/2001 mohou účastníci buď stále pokračovat v registraci jednotlivých míst, nebo se registrovat jako „organizace“ (podle čl. 2 písm. s)), organizační část nebo kombinace těchto možností. Ve všech případech se po účastnících vyžaduje prokázání neustálého zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí v souladu s jejich politikou, programem a cíli. Ti, kdo registrují několik míst jako jednu organizaci, musí také brát v úvahu požadavky čl. 2 písm. b), přílohy I oddílu B bodu 2 a přílohy III bodu 3.7 a musí být případně schopni zdůvodnit, proč zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí není zřejmé ve všech jejích místech.

Soukromé i veřejné organizace usilující o registraci v rámci programu EMAS musí kromě objasnění a zdůvodnění výběru místa nebo kombinace míst být také připraveny objasnit a zdůvodnit svým vlastníkům záměry týkající se dosud neregistrovaných míst.

3.1 *Se stejnými nebo podobnými výrobky nebo službami*

Aby mohla organizace obdržet jedno „registrační číslo“, měla by být schopna ověřovateli prokázat jednotné uplatňování svého programu ochrany životního prostředí ve všech místech. Organizace spadající do této kategorie se často vyznačují existencí jednotných řídicích postupů pro provoz v různých místech, například jednotnou příručku péče o životní prostředí. Následkem toho je možné omezit hloubku prověřování jednotlivých míst, jestliže organizace prokáže, že má plnou kontrolu nad všemi svými místy.

Jestliže mají činnosti prováděné v daném místě na základě podobného systému řízení podniků z hlediska ochrany životního prostředí podobný charakter environmentálních aspektů a dopadů na životní prostředí a jsou prováděny v rámci stejných struktur, jako jsou pobočky, kanceláře nebo provozní a dílenské jednotky, je možné provést ověřování na základě výběru vzorků různých míst. Tyto vzorky musí být vybrány tak, aby měl ověřovatel reprezentativní a úplný přehled o vlivu činnosti organizace na životní prostředí a aby byl schopen zkontrolovat spolehlivost příslušných údajů a plnění kritérií místní odpovědnosti.

Při výběru by měla být použita vhodná metoda ⁽¹⁾ a ověřovatelé by měli při výběru prověřovaných míst brát v úvahu tyto faktory:

- politiku a program ochrany životního prostředí,
- komplexnost EMS, důležitost přímých a nepřímých environmentálních aspektů a dopadů na životní prostředí a možné působení na citlivé prvky životního prostředí,
- vyspělost EMS v místě,
- názory zúčastněných osob (stížnosti, zájem veřejnosti v místě),
- umístění zaměstnanců organizace v místech,
- směnnost činností,
- historii environmentálních problémů,
- výsledky předchozích ověřování a vnitřních auditů.

Během ověřovacích cyklů by měla být zahrnuta všechna místa. V prvním ověřování a v každém následujícím ověřovacím cyklu musí být do ověřovacího programu zahrnuto sídlo organizace.

Organizace a ověřovatelé musí mít na paměti, že pokud v určitých zeměpisných lokalitách existují podstatné dopady na životní prostředí, měla by být všechna místa v těchto lokalitách ověřena jednotlivě a příslušné údaje o podstatných dopadech na životní prostředí by měly být zahrnuty do prohlášení o stavu životního prostředí v souladu se zásadou „místní odpovědnosti“.

Místo musí být ověřeno individuálně, pokud:

- velikost, rozsah a povaha jejích činností/provozů v místě byly posouzeny jako významné,
- vnitřní audity nebo prověrky nadřízenými orgány ukázaly potřebu nápravného opatření,
- od posledního ověřování došlo k významným změnám v systému řízení z hlediska ochrany životního prostředí nebo v povaze činností v místě,
- se místo znatelně liší od ostatních míst dané organizace v těchto ukazatelích:
 - velikost místa a pracovní postupy,
 - přímé a nepřímé environmentální aspekty a dopady na životní prostředí (typ a význam),
 - citlivost okolního životního prostředí,
 - příslušné právní požadavky,
 - struktura místního EMS popřípadě místního řídicího systému,
 - velikost, rozsah a povaha činností/provozů v místě.

Organizace by měly posoudit riziko ztráty společné registrace pro všechna místa v případě nedodržení zákonných požadavků v kterémkoli jednotlivém místě. Při zvážení tohoto rizika mohou organizace registrovat taková specifická místa individuálně. Na rozdíl od ověřování nemůže být při vnitřním auditu podle přílohy III použita metoda výběru vzorků ověřovaných míst.

⁽¹⁾ — Příručka ISO/IEC 66.
— EA — 7/02.
— Ostatní mezinárodní a vnitrostátní právní a prováděcí předpisy.

Příklady:

- banky,
- cestovní kanceláře,
- maloobchodní řetězce,
- konzultanti.

3.2 S různými výrobky nebo službami

V těchto případech není možné, aby ověřovatel použil metodu výběru vzorků, protože provozní postupy a jejich dopady na životní prostředí se v jednotlivých místech budou lišit. Záleží na organizaci, zda si přeje registrovat každé místo zvlášť, nebo zda chce svá místa registrovat pod jedním společným registračním číslem.

Bez ohledu na to, zda si organizace přeje mít jednu společnou registraci nebo oddělené registrace jednotlivých míst, musí být posouzeno několik skutečností, například:

- potřeba analýzy environmentálních aspektů a dopadů na životní prostředí pro všechna příslušná místa,
- příslušný systém řízení těchto aspektů a dopadů,
- existence politiky a programu ochrany životního prostředí respektujícího zásadu místní odpovědnosti.

V tomto případě budou všechna místa ověřena jednotlivě a příslušné údaje o životním prostředí budou uvedeny samostatně v prohlášení o stavu životního prostředí. (Viz příloha III bod 3.7 a Návod k prohlášení o stavu životního prostředí (příloha II tohoto rozhodnutí)).

I v tomto případě si musí organizace, která chce registrovat některá nebo všechna svá místa pod společným registračním číslem, být vědoma rizika ztráty společné registrace v případě nedodržení podmínek v kterémkoli místě.

Může se stát, že společnost začne s registrací jednotlivých míst a později je sjednotí pod jedno registrační číslo jako jednu organizaci.

Příklady:

- energetika,
- výroba mechanických součástí,
- chemické společnosti,
- odstraňování odpadů.

Charakteristické prvky:

- slučitelnost politiky životního prostředí organizace a politik jednotlivých míst,
- v prohlášení o stavu životního prostředí jsou uvedeny podstatné místní dopady na životní prostředí,
- vzájemné působení environmentálních aspektů mezi různými místy,
- společné řízení místních EMS v rámci organizace,
- každé místo může být registrováno odděleně,
- ztráta společné registrace na základě nedodržení podmínek v kterémkoli místě.

4. ORGANIZACE, PRO KTERÉ NEMŮŽE BÝT DANÉ MÍSTO PŘESNĚ URČENO

U organizací, pro které nemůže být místo jednoduše určeno, je zvláště důležité, aby se v případě pochybností jak organizace tak ověřovatelé poradili s příslušným subjektem, zda je vybraná jednotka vhodná k registraci v souladu se zásadami EMAS.

V tomto případě musí být jasně definována oblast činnosti a infrastruktura zcela začleněna do řídicího systému a přesně popsána v prohlášení o stavu životního prostředí. V těchto organizacích je zejména důležité, aby byly jasně definované odpovědnosti za environmentální aspekty a aby měl ověřovatel důkazy o tom, že organizace má k řízení těchto aspektů vhodný postup. Vzhledem k tomu, že tyto organizace působí obvykle na velkých územích včetně měst a městských aglomerací by organizace měla předložit příslušné důkazy o tom, že:

- vyhodnotila rizika pro životní prostředí a obyvatelstvo,
- přijala příslušné plány pro informovanost lidí, jak se chovat v případě mimořádné události,
- zajistila systematickou informovanost o stupni znečištění,
- vzala v úvahu svou infrastrukturu.

Jsou případy, kdy organizace i přes působení v různých místech na určeném území nemůže provozovat jednotlivá místa odděleně a dopady oddělených míst na životní prostředí jsou propojeny. V takovém případě by oddělená místa pro registraci do EMAS měla být posouzena jako jedna organizace.

Příklady:

- distribuční společnosti (teplo, voda, plyn, elektrická energie, atd.),
- telekomunikace,
- doprava,
- sběr odpadu.

5. ORGANIZACE PŮSOBÍCÍ V DOČASNÝCH MÍSTECH

V případě, že organizace působí po určitou dobu v místech, která samy nevlastní, zkontroluje ověřovatel systém řízení organizace a její působení na životní prostředí ve vybraných dočasných místech, která reprezentují schopnost organizace řídit své vlivy na životní prostředí. Ověřovatel musí pro ověření účinnosti postupů ve vybraných místech při auditu použít doporučené techniky výběru vzorků.

Organizace předloží důkaz o přijatých postupech a technologii vhodných pro daná místa, na kterých musí dočasně působit.

Pokud je to vhodné, měly by tyto postupy zahrnovat alespoň tyto body:

- vhodná technologie a výcvik,
- náležitá analýza stavu životního prostředí v místech před započítáním činnosti,
- analýza následků plánovaných činností na životní prostředí,
- komunikace s veřejností žijící na daném území a s místními orgány, týkající se příslušných environmentálních aspektů souvisejících s plánem činnosti a příslušných nalezených řešení,
- formulace plánů regenerace nebo řešení na zlepšení stavu životního prostředí daného území po ukončení činnosti.

Dočasná místa budou na zásadě namátkových kontrol součástí ověřovacího procesu. Registrována je jejich činnost, nejen místo působení.

Příklady:

- stavební společnosti,
- úklidové společnosti,
- poskytovatelé služeb,
- odstraňování znečištění,
- cirkusy.

6. NEZÁVISLÉ ORGANIZACE PŮSOBÍCÍ NA OMEZENÉM ÚZEMÍ, REGISTROVANÉ JAKO JEDNA SPOLEČNÁ ORGANIZACE

Mělo by být bráno v úvahu, že lidé žijící v sousedství velkého místa, místní orgány a subjekty pověřené dohledem nad životním prostředím mají velký zájem na společné odpovědnosti a specifickém programu ochrany životního prostředí pro celé území. Nezávislé společnosti mohou chtít sdílet své zdroje k dosažení společné registrace v rámci EMAS. Toto je nařízením povoleno, protože definice „organizace“ uvádí, že se může jednat o společnost, korporaci, firmu, podnik, orgán nebo instituci, jejich část nebo kombinace, která je či není právnickou osobou, veřejnou nebo soukromou, která má svou vlastní funkční strukturu a správu.

V těchto případech musí být zúčastněné organizace za účelem získání společné registrace jako jedna organizace schopny prokázat společnou odpovědnost (politiku, postupy, atd.) při řízení podstatných environmentálních aspektů a dopadů na životní prostředí, zejména stanovení cílů, úkolů a nápravných akcí. Po organizacích, které organizují společný systém EMS a usilují o společnou registraci, se vyžaduje prokázání neustálého zlepšování jejich environmentálních aspektů a dopadů na životní prostředí v souladu s jejich politikou, cíli a programem. Jelikož několik míst je registrováno jako jedna organizace, je také potřeba brát v úvahu požadavky uvedené v čl. 2 písm. b) nařízení (ES) č. 761/2001, příloze I oddílu B bodu 2 a příloze III bodu 3.7 a případně odůvodnit, proč zlepšení vlivu činnosti organizace na životní prostředí není zřejmé ve všech příslušných místech.

Je potřeba připomenout, že logo programu EMAS může používat pouze organizace registrovaná v rámci programu EMAS, a tedy v případě obchodního parku může být logo použito pouze v souvislosti s názvem obchodního parku. Jednotlivá organizace se však může kdykoli zaregistrovat individuálně nad rámec registrace obchodního parku.

Příklady:

- malé průmyslové území,
- prázdninové komplexy,
- obchodní parky.

Poznámka:

- společná politika ochrany životního prostředí a program,
- společná odpovědnost vedoucích pracovníků,
- ztráta společné registrace na základě porušení podmínek v jednom místě.

7. MALÉ PODNIKY PŮSOBÍCÍ NA DANÉM VELKÉM ÚZEMÍ A POSKYTUJÍCÍ STEJNÉ NEBO PODOBNÉ VÝROBKY NEBO SLUŽBY, KTERÉ USILUJÍ O INDIVIDUÁLNÍ REGISTRACI

Ustanovení čl. 11 odst. 1 nařízení (ES) č. 761/2001 uvádí: „...K podpoře účasti malých a středních podniků, včetně těch, které jsou soustředěny v určitých zeměpisných oblastech, mohou místní orgány za účasti průmyslových svazů, obchodních komor a zúčastněných osob poskytovat pomoc při vymezování podstatných dopadů na životní prostředí. Malé a střední podniky toho mohou využít při vytváření svých programů ochrany životního prostředí a obecných a specifických cílů svých systémů řízení EMAS...“.

V těchto zeměpisných oblastech malé a střední podniky (které mohou často mít stejnou technologickou úroveň, stejné výrobní metody a přibližně stejné organizační a řídicí systémy) musí:

- posoudit kumulativní účinek svých výrobních procesů,
- s ohledem na své problémy v oblasti životního prostředí působit v rámci stejného společenství, komunikovat se stejnými institucemi a stejnými místními subjekty pověřenými dohledem nad životním prostředím. Samozřejmě tedy mají stejné potřeby týkající se kvality životního prostředí,
- posoudit interakci mezi jejich dopady na životní prostředí a dopady ostatních průmyslových podniků a podniků veřejných služeb a obytných částí nacházejících se v dané zeměpisné oblasti.

Na druhé straně mají možnost:

- hledat společná řešení svých problémů ochrany životního prostředí (zvýšení účinnosti plánů na snižování znečištění, překonání svých kulturních omezení nebo odstranění neschopnosti mít vlastní systém řízení z hlediska ochrany životního prostředí apod.),
- podporovat jeden druhého, například:
 - výměnou zkušeností při určování environmentálních aspektů a dopadů na životní prostředí,
 - vypracováním společné politiky životního prostředí a programu,
 - vzájemným prováděním vnitřních auditů s cílem snazší identifikace environmentálních aspektů a dopadů na životní prostředí,
 - využitím služeb společného konzultanta pro životní prostředí,
 - užíváním společných infrastruktur pro řízení dopadů na životní prostředí, jako jsou čistírny odpadních vod, spalovny odpadu, skládky atd., a za tím účelem vytvářením určitých organizací, jako jsou konsorcia,
 - a, na základě jejich spolupráce při zavádění systémů EMS, využitím společného ověřovatele, který vzhledem k podobnostem v rámci jejich systémů EMS může usnadnit ověřovací proces a snížit tak náklady s tím spojené;
- účastnit se místních projektů na ochranu životního prostředí, jako jsou např. procesy v rámci Agendy 21 (místní nebo oblastní orgány a průmyslové organizace mohou podpořit takovéto činnosti pomocí při vytváření sítí).

Na základě výše uvedených úvah je vymezení obecného programu prováděného místními orgány, průmyslovými asociacemi, obchodními komorami na základě úvodního přezkoumání stavu životního prostředí celého území velmi užitečným úvodním krokem pro malé a střední podniky, které mají v úmyslu se programu EMAS účastnit.

Územní program ochrany životního prostředí by tedy měl být jasně vymezen, zveřejněn a přijat všemi zúčastněnými osobami, a měl by mít za cíl podstatné zlepšení stavu životního prostředí na celém území.

Jakmile jsou přijaty a uznány úkoly a cíle ochrany životního prostředí, může každá organizace (malé a střední podniky, podniky veřejných služeb, místní orgány, atd.) na zásadě dobrovolnosti a podle postupu v rámci programu EMAS stanovit nezbytná opatření k tomu, aby vyhověla podmínkám nařízení (ES) č. 761/2001, a usilovat o individuální registraci.

Ověřovatel by měl v takovém případě posoudit, zda systém řízení podniku z hlediska ochrany životního prostředí je schopen plnit dané úkoly a cíle, které pro organizaci vyplývají z úkolů a cílů stanovených v obecném územním programu. Prohlášení o stavu životního prostředí by proto mělo kromě obsahu vyžadovaného v rámci programu EMAS jasně určit konkrétní příspěvek dané organizace k plnění cílů programu ochrany životního prostředí celého území.

Příklady:

- průmyslové oblasti,
- turistické oblasti,
- nákupní střediska.

Poznámky:

- zřízení propagačního subjektu,
- schválení studie proveditelnosti,
- nezávislé posouzení celkových úkolů a cílů v oblasti životního prostředí,
- účast v místním programu v rámci Agendy 21.

8. MÍSTNÍ ORGÁNY A VLÁDNÍ INSTITUCE

Jestliže organizace požadující registraci EMAS je veřejnou institucí, je důležité si uvědomit, že nepřímé environmentální aspekty, jako jsou například důsledky provádění politiky určitého orgánu, mohou být pro posuzování vlivu organizace nejdůležitější, a proto nelze posuzovat pouze otázky související s řídicí a organizační strukturou a s příslušnými přímými environmentálními aspekty.

Politická odpovědnost veřejné správy souvisí se správou celého území a se současnou a budoucí kvalitou života obyvatel na území, které pod danou správu spadá.

Pro některé místní orgány nebo vládní instituce je vzhledem ke složitosti řídicí struktury a posuzovaných dopadů možné přijmout samostatnou registraci částí takových organizací. V takovém případě musí být při komunikaci s veřejností a použití loga jasně uvedeno, že registrována je pouze daná organizační jednotka.

Těmto organizacím se doporučuje vypracovat vzorovou politiku životního prostředí, kterou by se mohly řídit všechny části organizace.

Příklady:

- místní orgány,
- ministerstva,
- vládní agentury,
- místní Agenda 21.

Poznámky:

- konzultace a souhlas občanů,
- soulad ekonomického rozvoje s požadavky ochrany životního prostředí,
- vyhodnocení alternativních strategických variant a souvisejících priorit,
- územní plány a související měřitelné cíle a příslušné odpovědnosti,
- průběžné ověřování a monitorování plánu ochrany životního prostředí,
- rovnováha mezi svobodnými soukromými iniciativami a sociálními potřebami.
- vzdělání občanů a ekonomicky činných subjektů.

PŘÍLOHA II

ZÁSADY ČETNOSTI OVĚŘOVÁNÍ, VALIDACE A AUDITŮ

(Není-li uvedeno jinak, veškeré odkazy na přílohy se týkají příloh nařízení (ES) č. 761/2001)

1. ÚVOD

Po prvním ověření EMAS požaduje, aby ověřovatel ve spolupráci s danou organizací vypracoval a odsouhlasil ověřovací program na dobu ne delší než 36 měsíců. Po první validaci prohlášení o stavu životního prostředí EMAS rovněž požaduje, aby informace uvedené v prohlášení byly každoročně aktualizovány a s výjimkou zvláštních případů všechny případné změny schváleny. V těchto zásadách jsou uvedeny otázky, které mají být zohledněny při vypracování ověřovacího programu včetně případů, kdy jsou odůvodněny odchylky od každoroční aktualizace informací uvedených v prohlášení o stavu životního prostředí. Rovněž jsou zde uvedeny zásady četnosti vnitřních auditů.

Pro větší srozumitelnost jsou v těchto zásadách použity tyto termíny:

„Ověření“ — vyhodnocení (audit) prováděné ověřovatelem stavu životního prostředí s cílem zajistit, aby politika životního prostředí, systém řízení z hlediska ochrany životního prostředí a postupy auditu dané organizace vyhovovaly požadavkům nařízení (ES) č. 761/2001. To zahrnuje návštěvy u organizace, zkoumání dokumentů a záznamů a rozhovory se zaměstnanci organizace.

„Validace“ — vyhodnocení prováděné ověřovatelem stavu životního prostředí s cílem zkontrolovat, že informace a údaje v prohlášení o stavu životního prostředí dané organizace jsou spolehlivé, důvěryhodné a správné a prohlášení vyhovuje požadavkům stanoveným v příloze III bodu 3.2.

2. OVĚŘOVACÍ PROGRAM

2.1 Požadavek

Ve spolupráci s organizací ověřovatel navrhne program, který zajistí, že všechny prvky požadované pro registraci v rámci programu EMAS jsou ověřeny během období maximálně 36 měsíců (příloha V bod 5.6).

2.2 Záměr

Tento požadavek má za cíl zajistit vedení organizace a zúčastněným osobám, aby politika ochrany životního prostředí, řídicí systém, postupy, informace, měření dat a monitorování vyhovovaly požadavkům nařízení (ES) č. 761/2001. Pravidelný kontakt mezi ověřovatelem a organizací napomáhá vytvoření důvěryhodnosti a důvěry uživatelů zapojených do programu EMAS stejně tak, jako důvěry v program samotný. Aby byl zajištěn průběžný dohled nad systémem EMS organizace a vlivem její činnosti na životní prostředí, doporučuje se ověřování navrhnout tak, že každý rok bude prověřena třetina činností, takže v průběhu maximálně 36 měsíců budou ověřeny všechny činnosti společnosti. To také napomůže důvěře ověřovatele v přesnost, důvěryhodnost a spolehlivost informací uvedených v prohlášení o stavu životního prostředí.

V malých organizacích a podnicích (viz definice) může ověření proběhnout v rámci jedné návštěvy, s četností odsouhlasenou mezi ověřovatelem a organizací, ale nejméně každých 36 měsíců pro celý systém.

Definice malé organizace nebo podniku

„Malý podnik“ je definován jako podnik, který:

- má méně než 50 zaměstnanců,
- splňuje alespoň jednu z těchto podmínek:
 - roční obrat nepřesahuje 7 milionů EUR,
 - roční rozvaha nepřesahuje 5 milionů EUR,

- žádný podnik, který je jeho individuálním nebo kolektivním vlastníkem, nemá více než 25 % jeho kapitálu nebo hlasovacích práv.

2.3 Zásady

Ověřovatel navrhne a odsouhlasí ověřovací program pouze poté, co bylo provedeno úplné počáteční ověření a validace a bylo schváleno prohlášení o stavu životního prostředí. Při vypracování ověřovacího programu by měl ověřovatel posoudit:

- propracovanost a míru důvěry v program vnitřního auditu, včetně četnosti vnitřních auditů,
- komplexnost systému EMS,
- politiku ochrany životního prostředí,
- velikost, rozsah a povahu činností, výrobků a služeb organizace,
- závažnost přímých a nepřímých environmentálních aspektů, které organizace řídí nebo které ovlivňuje,
- propracovanost informačního systému pro řízení a sběr dat ve vztahu k informacím uvedeným v prohlášení o stavu životního prostředí,
- historie problémů v oblasti životního prostředí,
- rozsah činností podléhajících nařízením v oblasti životního prostředí,
- výsledky předchozích ověřování,
- zkušenosti organizace s plněním podmínek programu EMAS.

Ověřovatel při zjišťování souladu s požadavky nařízení EMAS může pro zjišťování použít buď funkce, činnosti, výrobky a služby organizace nebo environmentální aspekty, které organizace řídí nebo které ovlivňuje.

Při ověřování organizací s certifikací podle normy EN ISO 14001 (nebo jiné normy pro životní prostředí) uznávané v rámci postupů stanovených v čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 761/2001 stačí prověřit prvky, které nespadají pod danou normu. V takových případech se předpokládá, že ověřovatel při návrhu ověřovacího programu posoudí program dozoru dle EN ISO 14001 a v případě, že je to proveditelné, pokusí se o sloučení kontrolních návštěv na nejvyšší možnou míru, aby byla organizace ušetřena zbytečných duplikací, nákladů a časových ztrát. Ověřovací činnosti se však liší od těch, které pro kontrolní návštěvy předepisuje certifikace dle normy EN ISO 14001. Zejména zahrnují další činnosti obsažené v příloze I.

3. AKTUALIZACE INFORMACÍ O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ

3.1 Požadavek

Ustanovení čl. 3 odst. 3 písm. b) nařízení (ES) č. 761/2001 stanoví, že organizace, která chce být nadále registrována v rámci programu EMAS musí „předávat potřebné roční schválené aktualizované prohlášení o stavu životního prostředí příslušnému subjektu a zpřístupnit je veřejnosti. Odchyly od četnosti, se kterou se aktualizace provádí, lze učinit za okolností stanovených v pokynu Komise přijatém postupem podle čl. 14 odst. 2, zejména pro malé organizace a malé podniky podle doporučení Komise 96/280/ES⁽¹⁾, a pokud v systému řízení z hlediska ochrany životního prostředí nejsou žádné provozní změny“.

Příloha III bod 3.4 o udržování veřejně přístupných informací stanoví: „Organizace aktualizuje informace uvedené v bodě 3.2 a nechá každoročně schválit veškeré změny ověřovatelem stavu životního prostředí. Odchyly od četnosti, se kterou se má provádět aktualizace, lze učinit za okolností stanovených v pokynu Komise...“.

(¹) Úř. věst. L 107, 30.4.1996, s. 4.

To je zopakováno v příloze V bodu 5.6, kde se uvádí: „... Kromě toho ověřovatel stavu životního prostředí schválí v intervalech nepřekračujících 12 měsíců všechny aktualizované údaje v prohlášení o stavu životního prostředí. Odchytky od četnosti, se kterou se provádí aktualizace, lze učinit za okolností stanovených v zásadách Komise...“

3.2 Zásady

Za obvyklých okolností se předpokládá, že jsou prováděny roční aktualizace informací uvedených v prohlášení o stavu životního prostředí s tím, že všechny změny se validují. Lepší a úspěšnější je však postup, při kterém je validace prohlášení o stavu životního prostředí spojena s průběžným ověřovacím programem. Vynaložený čas, úsilí a náklady spojené s validací závisí na kvalitě informačního systému pro řízení a sběr dat použitého pro přípravu prohlášení o stavu životního prostředí.

Obvykle se údaje a informace o vlivu činnosti organizace na životní prostředí (příloha III bod 3.2 písm. e)) každoročně mění a je potřebné je v prohlášení o stavu životního prostředí aktualizovat. Aktualizace informací v prohlášení o stavu životního prostředí nevyžaduje každoroční vydání nového prohlášení, stačí, aby toto prohlášení bylo veřejně dostupné. Cílem programu EMAS je podporovat zveřejňování důvěryhodných informací o zlepšování ukazatelů týkajících se vlivu na životní prostředí. To může být například provedeno vydáním samostatného prohlášení o stavu životního prostředí nebo zahrnutím příslušných informací do celkové zprávy o stavu společnosti, a to v tištěné podobě nebo na internetu. Další informace lze nalézt v pokynu Komise o prohlášení o stavu životního prostředí v příloze I doporučení Komise 2001/680/ES ⁽¹⁾.

I když aktualizované informace pro malé podniky a organizace nemusí být vytištěny jako drahý dokument na křídovém papíře, nařízení (ES) č. 761/2001 umožňuje těmto organizacím prodloužit intervaly aktualizace a ověřování uvedených informací. Proto jsou pouze tyto organizace vyňaty z povinnosti roční aktualizace informací (viz níže uvedené příklady), jestliže:

- s jejich činností, výrobky a službami nejsou spojena závažná rizika z hlediska dopadů na životní prostředí, nebo
- v jejich systému řízení podniku z hlediska ochrany životního prostředí neproběhly podstatné změny, nebo
- s jejich činností, výrobky a službami nejsou spojeny závažné právní požadavky, nebo
- neexistují závažné místní problémy spojené s životním prostředím.

V těchto případech ověřovatel požaduje pouze každoroční ověření změněných informací uvedených v prohlášení o stavu životního prostředí.

Jestliže prohlášení o stavu životního prostředí není vydáváno každoročně, předpokládá se, že jeho aktualizace budou prováděny přinejmenším každých 36 měsíců.

Příklady:

- malé pekárny
- mateřské školy
- maloobchody

3.3 Validace výtahů z prohlášení o stavu životního prostředí

Organizace mohou chtít používat výtahy ze svých prohlášení o stavu životního prostředí ve spojení s logem programu EMAS. Příklady:

- podávání ověřených údajů o emisích orgánům pro dohled nad stavem životního prostředí,
- informace o emisích sloučenin uhlíku v rámci vnitrostátních programů zaměřených na minimalizaci změn klimatu,
- plnění právních požadavků na zveřejňování informací o stavu životního prostředí pro akcionáře a systémy důchodového zabezpečení.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 247, 17.9.2001, s. 3.

Při použití loga spolu s výtahy použije organizace pouze výtahy z posledního validovaného prohlášení o stavu životního prostředí. Výtahy musí také odpovídat požadavkům uvedeným v příloze III bod 3.5 písm. a) až f) tím, že obsahují odpovídající a podstatné informace a nejsou klamně a zavádějící.

Výtahy z prohlášení o stavu životního prostředí použité s logem EMAS musí být validovány samostatně. Vynaložený čas, úsilí a náklady mohou být ušetřeny tím, že se již během ověřování prohlášení o stavu životního prostředí rozhodne o tom, jaké výtahy z prohlášení budou použity, takže mohou být validovány spolu s prohlášením.

Informace o použití loga viz zásady Komise v příloze III tohoto rozhodnutí.

4. ČETNOST AUDITŮ

4.1 Požadavek

Příloha II bod 2.9 o četnosti auditů stanoví, že „četnost, se kterou se provádí audit jednotlivých činností, se liší v závislosti na:

- charakteru, rozsahu a složitosti činností,
- významu souvisejících dopadů na životní prostředí,
- významu a naléhavosti problémů zjištěných předchozími audity,
- historii problémů životního prostředí.

Organizace definuje svůj vlastní program auditu a četnost auditů, přičemž se zohlední zásady Komise...“.

4.2 Záměr

Tento požadavek má zajistit, aby byl vyvinut takový program auditů, který vedení společnosti poskytne informace potřebné k přezkoumání vlivu organizace na životní prostředí a účinnosti systému řízení podniku z hlediska ochrany životního prostředí a k prokázání toho, že tyto faktory má vedení pod kontrolou. Rovněž umožní ověřovateli vyvinout a s organizací odsouhlasit ověřovací program a určit četnost návštěv u organizace.

4.3 Zásady

Správný postup při návrhu programu auditů je provádět audity činností, výrobků a služeb, které způsobují nebo mohou způsobovat nejzávažnější dopady na životní prostředí, častěji než faktory s nižší závažností. Organizace by rovněž měla provádět audity nejméně jednou za rok, což napomůže vedení organizace a ověřovateli prokázat, že má pod kontrolou všechny podstatné environmentální aspekty.

PŘÍLOHA III

DOKUMENT O ZÁSADÁCH POUŽITÍ LOGA EMAS

(Není-li uvedeno jinak, veškeré odkazy na přílohy se týkají příloh nařízení (ES) č. 761/2001)

1. PRINCIPY

Referenční nařízení

Tyto zásady se nijak nedotýkají právních předpisů Společenství nebo vnitrostátních právních předpisů a technických norem, které se neřídí právními předpisy Společenství, zejména směrnicí Rady 84/450/EHS ze dne 10. září 1984 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se klamavé reklamy ⁽¹⁾ a povinností organizací vyplývajících z těchto právních předpisů a norem.

1.1 Cíle loga EMAS

Jedním z klíčových prvků nařízení (ES) č. 761/2001 je zavedení různých způsobů informování akcionářů o stavu životního prostředí. Organizacím se doporučuje s použitím těchto doplňkových možností komunikace informovat veřejnost a zákazníky o jejich vlivech na životní prostředí.

Logo EMAS je obchodní známka podle nařízení (ES) č. 761/2001. Účelem loga EMAS je, aby organizace informovala veřejnost a další zúčastněné osoby o:

- zřízení a provádění systému řízení podniku z hlediska ochrany životního prostředí,
- systematickém, objektivním a pravidelném vyhodnocování výkonu takových systémů,
- poskytování informací o vlivu na životní prostředí a otevřeném dialogu s veřejností a dalšími zúčastněnými osobami,
- aktivní účasti zahrnující příslušnou přípravu zaměstnanců,

a také aby byly zajištěny právně uznávané shody s příslušnými právními předpisy pro životní prostředí. Zejména vyžaduje, že organizace pravidelně zveřejňuje prohlášení o stavu životního prostředí, které bylo validováno nezávislým ověřovatelem.

V souladu s tím má logo EMAS tyto tři funkce:

- vyjadřovat spolehlivost a důvěryhodnost informací, které organizace poskytuje v souvislosti s vlivem své činnosti na životní prostředí;
- vyjadřovat závazek organizace zlepšovat svůj vztah k životnímu prostředí a systematicky řídit své environmentální aspekty;
- zvyšovat povědomí veřejnosti, zúčastněných osob a organizací, které chtějí zlepšovat svůj vztah k životnímu prostředí, o programu EMAS.

Záměrem Komise je tedy poskytnout programu EMAS určitou přidanou hodnotu vytvořením nových a důvěryhodných možností pro organizace registrované v rámci EMAS, aby mohly informovat o svém vztahu k životnímu prostředí a svém závazku k ochraně životního prostředí s využitím různých způsobů komunikace se zúčastněnými osobami, jak je navrženo v tomto pokynu.

1.2 Vztah mezi logem EMAS a programy pro ekoznačky (čl. 8 odst. 2) nařízení (ES) č. 761/2001)

Logo EMAS vyjadřuje:

- dobrovolné aktivní úsilí registrovaných organizací o neustálé zlepšování vlivu své činnosti na životní prostředí nad rámec zákonných požadavků,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 250, 19.9.1984, s. 17.

- funkční systém řízení podniku z hlediska ochrany životního prostředí plnící cíle stanovené organizací a
- skutečnost, že informace poskytované v dokumentech, jako je například prohlášení o stavu životního prostředí, jsou důvěryhodné a byly validovány akreditovaným ověřovatelem životního prostředí.

Na rozdíl od loga EMAS mají programy pro označování výrobků a služeb ekoznačkami odlišný charakter,

- mají výběrovou povahu, a tedy vyjadřují porovnání výrobků, činností a služeb, které známku mají, a těch, které ji nemají,
- označují splnění ekologických kritérií stanovených třetí stranou, a tudíž jim vyhoví jen některé z výrobků na trhu,
- stanovení příslušných kritérií se řídí (většinou oficiálně) schváleným konzultačním postupem.

Programy pro ekoznačky mohou o výrobcích a službách poskytovat odpovídající informace z hlediska environmentálních aspektů.

Logo EMAS nezahrnuje žádnou z těchto charakteristik a nelze je použít způsobem, který by vedl k záměně s těmito charakteristikami.

Organizace, ověřovatelé a příslušné orgány jsou odpovědné za předcházení záměně s ekoznačkami výrobků. Za tím účelem musí organizace pečlivě vybírat informace, které jsou sdělovány, a navrhovat nástroje komunikace. Ověřovatel má odpovědnost zhodnotit platnost a spolehlivost informací poskytovaných zákazníkům v souladu s kritérii definovanými v příloze III bodech 3.2 a 3.5 a se svými povinnostmi definovanými v příloze V.

2. POŽADAVKY UVEDENÉ V NAŘÍZENÍ (ES) č. 761/2001

2.1 Příslušná právní opatření

a) Článek 8 („Logo“) definuje:

- podmínky, za kterých může být použito logo EMAS, konkrétně požadavek platné registrace v programu EMAS (odstavec 1),
- pět různých případů pro použití loga (odstavec 2) a
- případy, kdy se logo použít nesmí, konkrétně na výrobky a jejich obaly a ve spojení se srovnáním s jinými výrobky, činnostmi nebo službami (odstavec 3).

b) Příloha III bod 3.5 „Zveřejnění informací“ uvádí možnosti pro informaci veřejnosti nad rámec prohlášení o stavu životního prostředí a v písmenech a) až f) specifikuje požadavky, které musí být splněny, jestliže jsou dané informace použity spolu s logem EMAS. Příloha III bod 3.5 požaduje, aby informace byly:

- přesné a nezavádějící,
- podložené a ověřitelné,
- relevantní a použité ve správném kontextu,
- reprezentativní, pokud jde o celkový vliv činnosti organizace na životní prostředí,
- srozumitelné,
- podstatné s ohledem na celkový dopad na životní prostředí.

Organizace vezmou v úvahu požadavky přílohy III bodu 3.5 písm. a) až f) rovněž tehdy, když užívají logo EMAS v reklamách na výrobky, činnosti a služby, jak je vysvětleno v oddílu 5 těchto zásad.

- c) Příloha IV „Minimální požadavky pro logo“ definuje dva typy loga: jeden označuje „Ověřený systém řízení podniku z hlediska ochrany životního prostředí“ (verze 1), druhý označuje „Validované informace o stavu životního prostředí“ (verze 2). V obou případech musí být uvedeno registrační číslo organizace.

Formát loga může být podle přílohy IV změněn pouze za okolností vymezených v bodě 2.2 těchto zásad.

2.2 Použití loga pro propagaci programu EMAS

Je zřejmé, že logo je potřebné využívat i pro propagaci programu EMAS. V této souvislosti by použití slov „Validované informace o stavu životního prostředí“ a „Ověřený systém řízení podniku z hlediska ochrany životního prostředí“ a registračního čísla bylo nevhodné. Proto může být logo použito pro propagaci EMAS v tomto formátu: pro následující účely, například:

— propagační materiály (odznaky atd.),

— novinové články,

— pokyny Komise,

— knihy, publikace o EMAS,

za předpokladu, že:

— není použito ve spojení s názvem organizace,

— nenaznačuje ani nevyjadřuje dojem registrace v rámci programu, ani skutečnost, že by uživatel loga v této podobě činil jakékoli prohlášení týkající kvality jeho činnosti, výrobků a služeb ve vztahu k životnímu prostředí.

2.3 Funkce loga v různých typech informací (článek 8 a příloha IV nařízení (ES) č. 761/2001)

Verze loga 1 označuje skutečnost, že organizace používá systém řízení z hlediska ochrany životního prostředí vyhovující požadavkům programu EMAS, verze 2 označuje, že dané informace uvedené spolu s logem jsou validovány v souladu s podmínkami programu EMAS.

Ustanovení čl. 8 odst. 2 nařízení EMAS uvádí pět různých možností pro použití loga:

- na schválené údaje popsané v příloze III, bod 3.5 za okolností vymezených v těchto zásadách. V tomto případě logo označuje, že informace vycházejí z validovaného prohlášení o životním prostředí a vyhovují požadavkům uvedeným v příloze III bodu 3.5 (verze 2);
- na schválené prohlášení o životním prostředí: Zdůrazňuje příslušnost k programu a vyjadřuje skutečnost, že obsah prohlášení je validován (verze 2);
- na záhlaví dopisů registrovaných organizací (verze 1);

- d) na propagačních dokumentech oznamujících účast organizace v programu EMAS: označuje skutečnost, že organizace se účastní programu EMAS. Verze loga 1 může být například použita na štítcích, budovách, www stránkách, pozvánkách atd.;
- e) na nebo v reklamách na výrobky, činnosti a služby pouze za okolností stanovených v těchto zásadách, které zajistí, že nedojde k záměně se značkami ekologicky šetrných výrobků (verze 2).

Ve všech těchto případech musí být jasná spojitost s názvem organizace.

Uživatelé loga EMAS — registrované organizace — by měli mít na vědomí, že při používání loga by nemělo docházet k nepochopení mezi veřejností. Organizace například nesmí použít logo způsobem, který by mohl vést k matení veřejnosti nebo její uvedení v omyl tím, že by uvedla, že provádí něco „podobného“ nařízení programu EMAS, popřípadě svým vlastním způsobem uplatňuje postupy „podle“ tohoto nařízení.

Zatímco použití loga v prohlášení a na záhlaví dopisů bylo stanoveno nařízením (EHS) č. 1836/93 ⁽¹⁾, nařízení (ES) č. 761/2001 umožňuje několik nových způsobů použití loga, tyto případy jsou uvedeny v následujících bodech.

3. ZÁSADY PRO POUŽITÍ LOGA SPOLU S INFORMACEMI VYBRANÝMI Z PROHLÁŠENÍ O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (čl. 8 odst. 2 písm. a) a příloha III bod 3.5 nařízení č. 761/2001)

3.1 Obecné požadavky

Použití loga (verze 2) v souvislosti s vybranými informacemi musí odpovídat požadavkům uvedeným v příloze III bodu 3.5.

Existuje široké spektrum možných typů publikací, například:

- informační brožury,
- prospekty,
- letáky,
- novinové reklamy,
- kapitoly týkající se životního prostředí v publikacích nesouvisejících s životním prostředím,
- www stránky atd. a
- televizní reklamy.

Vhodné použití loga nezávisí na technických prostředcích, jakými je informace prezentována. Základní požadavek pro jakékoli použití loga v těchto případech je:

Informace, ke kterým se logo vztahuje, musí být jasně viditelné!

Jestliže všechny informace uvedené v dané publikaci spadají pod prohlášení o stavu životního prostředí a jsou validovány ověřovatelem, může být logo použito jakýmkoli vhodným způsobem (například na titulní straně, v záhlaví inzerátu, jako grafické pozadí textu atd.).

Validované informace musí být jasně odlišeny od zbylého textu (například rámečkem, odlišným rozvržením, barevně, velikostí nebo použitým typem písma), jestliže:

- se jedná pouze o určitou část v rámci textu jiné publikace (například technického nebo obchodního charakteru), nebo
- jsou uvedeny ve spojení s jinými nevalidovanými informacemi o životním prostředí (například jeden blok v rámci většího textu nebo jedna část zprávy o společnosti atd.).

⁽¹⁾ Úř. věst. L 168, 10.7.1993, s. 1, zrušeno nařízením (ES) č. 761/2001.

Logo musí být umístěno takovým způsobem, aby jasně odkazovalo na validovanou informaci.

3.2 Příklady

Následující příklady demonstrují zásady definované v bodě 3.1 tohoto pokynu pro registrované organizace. Ve všech případech označených „povoleno“ musí být splněna kritéria uvedená v příloze III bodu 3.5 písm. a) až f). V případech označených „nepovoleno“ jsou uvedena kritéria z přílohy III bodu 3.5, která byla porušena.

Číslo	Příklad	Stav
1.	Logo (verze 2) v záhlaví souhrnu příslušných validovaných údajů o činnosti určeného orgánům	Povoleno
2.	Logo (verze 2) umístěné na letácích pro zaměstnance obsahujících výhradně validované informace o provozu systému řízení z hlediska ochrany životního prostředí	Povoleno
3.	Logo (verze 2) na titulní straně brožury pro zákazníky a dodavatele, obsahující informace z validovaného prohlášení o stavu životního prostředí	Povoleno
4.	Logo (verze 2) ve výroční zprávě o stavu životního prostředí organizace holdingového typu, která se skládá z registrovaných i neregistrovaných podřízených organizací, v záhlaví kapitoly o validovaném systému řízení z hlediska ochrany životního prostředí v určité zřetelně označené části organizace registrované v rámci programu EMAS	Povoleno
5.	Logo (verze 2) na titulní straně zprávy o stavu životního prostředí společnosti, jejíž některé části nejsou registrovány	Nepovoleno z důvodu porušení ustanovení přílohy III bodu 3.5 písm. a), d), e) a f)
6.	Logo (verze 2) na titulní straně zprávy o činnosti organizace (celá organizace je registrována)	Nepovoleno z důvodu porušení ustanovení přílohy III bodu 3.5 písm. a), d), e) a f)
7.	Logo (verze 2) jako grafika na pozadí dokumentu obsahujícího souhrn validovaných údajů o životním prostředí ve zprávě o činnosti organizace	Povoleno
8.	Logo (verze 2) jako grafika na pozadí dokumentu obsahujícího validované rady zákazníků o doporučeném způsobu odstranění výrobku	Povoleno
9.	Logo (verze 2) u validovaných informací o životním prostředí na www stránkách organizace	Povoleno
10.	Logo (verze 2) u validovaného prohlášení umístěného spolu s názvem organizace na nákladním vozidle registrované společnosti s textem „V období od roku 1995 do 1998 jsme snížili průměrnou spotřebu nafty u našich vozidel o 20 % na xy litrů na 100 km“	Povoleno
11.	Logo (verze 2) u prohlášení umístěného na nákladním vozidle spolu s logem obchodního řetězce s textem „Naše distribuce je šetrná k životnímu prostředí“	Nepovoleno z důvodu porušení ustanovení přílohy III bodu 3.5 písm. a), b), c), d), e) a f)
12.	Logo (verze 2) na stránce katalogu obchodního řetězce obsahující validované požadavky na dodavatele.	Povoleno

4. ZÁSADY PRO POUŽITÍ LOGA PŘI PROPAGACI ÚČASTI ORGANIZACE V PROGRAMU
(čl. 8 odst. 2 písm. d) nařízení č. 761/2001)

4.1 Obecné požadavky

Použití loga (verze 1) v souladu s čl. 8 odst. 2 písm. d) má informovat veřejnost a zúčastněné osoby o skutečnosti, že organizace je zaregistrována. Proto je nezbytné, aby logo bylo zřetelné a jednoznačně přiřazeno registrované organizaci. Je potřebné předejít záměně s organizacemi, které v rámci programu EMAS registrovány nejsou.

Registrovaná organizace a poskytovatelé informačních služeb pro styk s veřejností pracující pro dané organizace nesmějí vytvářet dojem, že poskytovatelé samotní splňují požadavky programu EMAS, není li to pravda.

4.2 Příklady

Následující příklady ilustrují výše uvedené zásady pro registrované organizace:

Číslo	Příklad	Stav
1.	Logo (verze 1) na titulní straně informační brožury (neobsahující informace o životním prostředí) (celá organizace je registrována)	Povoleno
2.	Logo (verze 1) na titulní straně zprávy o činnosti organizace (organizace není registrována celá)	Nepovoleno z důvodu požadavku úplné registrace
3.	Logo (verze 1) na titulní straně zprávy o činnosti organizace (organizace není registrována celá)	Povoleno
4.	Logo (verze 1) namalované na zásobníku na registrovaném místě	Povoleno
5.	Logo (verze 1) jako grafika na pozadí společného novinového inzerátu dvou společností oznamujících svou spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí v rámci jejich dodavatelského řetězce (jedna organizace je registrována, druhá nikoli)	Nepovoleno z důvodu vytváření dojmu, že obě společnosti jsou registrovány v rámci programu EMAS
6.	Logo (verze 1) v katalogu obchodního řetězce umístěné u seznamu názvů značek dodavatelů (z nichž někteří nejsou registrováni)	Nepovoleno z důvodu vytváření dojmu, že všichni dodavatelé jsou registrováni v rámci programu EMAS
7.	Logo (verze 1) umístěné u vstupních dveří do letadla vyrobeného registrovaným výrobcem a provozovaného neregistrovanou leteckou společností	Nepovoleno z důvodu vytváření dojmu, že letadlo je provozováno leteckou společností registrovanou v rámci programu EMAS
8.	Logo (verze 1) umístěné na autobuse spolu s názvem registrované společnosti pro veřejnou dopravu, která provozuje daný autobus	Povoleno
9.	Logo (verze 1) umístěné spolu s názvem registrované organizace na vozidlech této organizace	Povoleno
10.	Logo (verze 1) na štítku u vstupu registrovaného obchodního domu	Povoleno
11.	Logo (verze 1) na formulářích používaných registrovaným orgánem veřejné moci	Povoleno

5. ZÁSADY PRO POUŽITÍ LOGA V REKLAMĚ NA VÝROBKY, ČINNOSTI A SLUŽBY (čl. 8 odst. 2 písm. e)),
(čl. 8 odst. 2 písm. a) a b) a příloha III bod 3.5)

5.1 *Obecné požadavky*

Nařízení (ES) č. 761/2001 klade ve srovnání s nařízením (EHS) č. 1836/93 větší důraz na nepřímé environmentální aspekty. Mezi těmito aspekty hrají ústřední roli vlastnosti výrobků, činností a služeb. Nařízení má za cíl podporu organizací při zveřejňování informací o svém chování k životnímu prostředí ve spojení s jejich výrobky a při použití jejich marketingových nástrojů k propagaci cílů programu EMAS. To se týká environmentálních aspektů nepřímo souvisejících s výrobky a jejich vlastnostmi — za předpokladu, že byly validovány ověřovatelem.

Logo nesmí být v žádném případě použito v reklamě na výrobky, činnosti a služby samostatně (jako ekoznačka). Je potřebné jasně uvést spojení s validovanými informacemi. Validované informace musí být odlišeny od ostatních uvedených informací.

Informace, se kterými logo souvisí, by měly být vybrány v souladu se zásadami uvedenými v příloze III bodu 3.5 písm. a) až f).

Podle čl. 8 odst. 2) písm. e) ve spojení s písmeny a) a d) je povoleno použít logo EMAS pro:

- informování o účasti organizace v programu EMAS (verze 1),
- informování o skutečnosti, že výrobek, činnost nebo služba jsou poskytovány organizací registrovanou v rámci programu EMAS (verze 1),
- zvýšení důvěryhodnosti validovaných informací přímo nebo nepřímo souvisejících s výrobky, činnostmi nebo službami (verze 2).

Je potřebné zřetelně uvádět souvislost s validovanými informacemi. Všechny činnosti související s informacemi uvedenými spolu s logem musí být pod kontrolou registrované organizace.

Logo může být použito různými způsoby, například:

- v tištěných reklamách na výrobky (např. v novinách, katalogích atd.),
- v příručkách pro uživatele,
- v jiných médiích (např. TV, www stránky atd.),
- na policích a pultech, na kterých jsou výrobky, činnosti a služby předváděny zákazníkům,
- na výstavních stáncích atd.

Organizace používající logo musí mít kontrolu nad způsobem, jakým je logo prezentováno a musí být za to zodpovědná. Musí být jasně určen vztah mezi logem a činnostmi, výrobky a službami, kterých se logo týká.

Opět platí zásada, že pro to, zda je daný způsob prezentace loga povolen či nikoli, není podstatné technické provedení, ale obsah poskytovaných informací. V každém případě musí být jasně uvedeno, na jaké informace organizace odkazuje.

a) Informace týkající se nepřímo výrobků, činností a služeb:

Jestliže logo (verze 2) má vyjadřovat některé z následujících skutečností, musí být v reklamě zároveň poskytnuty příslušné validované informace jasně rozpoznatelné jako informace vztahující se k určitým validovaným charakteristikám systému řízení organizace z hlediska ochrany životního prostředí:

- charakteristiky vlivu příslušných výrobních postupů na životní prostředí,
- charakteristiky systému řízení z hlediska ochrany životního prostředí,

- politika ochrany životního prostředí, její úkoly a cíle,
- obecné údaje o stavu životního prostředí.

Tvrzení týkající se environmentálních aspektů, která nejsou dostatečně řízena systémem řízení organizace z hlediska ochrany životního prostředí, nejsou povolena.

b) Informace týkající se přímo výrobků, činností a služeb:

Jestliže logo (verze 2) má vyjadřovat některé z následujících skutečností, musí být v reklamě zároveň poskytnuty příslušné validované informace jasně rozpoznatelné jako informace vztahující se k určitým validovaným charakteristikám výrobku:

- charakteristiky výrobku, činnosti a služby samotné týkající se vlivu na životní prostředí,
- charakteristiky výrobků ve fázi jeho použití a poté,
- zlepšování vlivu výrobků nebo služeb na životní prostředí,
- cíle a úkoly politiky životního prostředí týkající se výrobku nebo služby,
- údaje o vlivu na životní prostředí týkající se výrobku, činnosti nebo služby.

Tvrzení týkající se environmentálních aspektů, která nejsou dostatečně řízena systémem řízení organizace z hlediska ochrany životního prostředí, nejsou povolena.

Při použití loga musí být respektována tři důležitá omezení. Logo není povoleno používat:

- na výrobcích a jejich obalech,
- ve spojení se srovnávacími tvrzeními týkajícími se konkurenčních výrobků, činností nebo služeb,
- v reklamách na výrobky bez jasného uvedení charakteristik dané organizace nebo výrobku samotného.

Logo EMAS jako takové tedy neposkytuje spotřebitelům žádnou informaci (jako např. ekoznačka), ale označuje validovanost poskytovaných informací. Jinými slovy, představuje „pečeť spolehlivosti informací“, nikoli „pečeť špičkových vlastností výrobku“.

Navíc ve všech případech, kdy jsou daný výrobek, činnost nebo služba rovněž zapojeny do programu označování ekoznačkou (tj. když jsou stanoveny požadavky pro ekoznačku Společenství nebo vnitrostátní programy pro označování ekoznačkou) platí tyto požadavky:

- organizace a ověřovatel jsou povinni přijmout určitá nezbytná opatření s cílem předejít záměně se stávající ekoznačkou, jak je uvedeno v obecných zásadách výše a ukázáno na příkladech,
- organizace a ověřovatelé vezmou do úvahy kritéria pro ekoznačku týkající se daného výrobku při ověřování, zda poskytované informace vyhovují požadavkům uvedeným v příloze III bodu 3.5 písm. a) až f),
- musí být vzaty v úvahu všechny programy pro označování ekoznačkou, které se vztahují k trhu, na kterém bude logo použito,
- v žádném případě není povoleno odkazovat se na kritéria stanovená pro příslušné ekoznačky.

5.2 Příklady

Následující příklady demonstrují zásady uvedené v odstavci 5.1 tohoto pokynu. Ve všech případech označených „povoleno“ musí být splněna kritéria uvedená v příloze III bodu 3.5 písm. a) až f). V případech označených „nepovoleno“ jsou uvedena kritéria z přílohy III bodu 3.5, která byla porušena.

Číslo	Příklad	Stav
1.	Logo (verze 1) v inzerátu u validované informace „vyrobena organizací registrovanou v rámci programu EMAS“.	Povoleno
2.	Logo (verze 1 nebo 2) u validované informace „výrobek s environmentálními vlastnostmi převyšujícími jiné výrobky“.	Nepovoleno z důvodu porušení ustanovení přílohy III bodu 3.5 písm. a), b), c), d), e) a f)
3.	Logo (verze 2) u validované informace „Energetická účinnost výrobku byla v období od roku 1996 do roku 1999 zvýšena o 20 %“.	Povoleno
4.	Logo (verze 1 nebo 2) umístěné na fotografii výrobku bez uvedení dalších informací.	Nepovoleno z důvodu nebezpečí záměny se značkou výrobku
5.	Logo (verze 2) u validované informace „v roce 1988 bylo 60 % našich dodavatelů registrováno v rámci programu EMAS“.	Povoleno
6.	Logo (verze 2) umístěné u validované informace: „Ročně aktualizované prohlášení o stavu životního prostředí je k dispozici na...“.	Povoleno
7.	Logo (verze 2) u validované informace: „spotřeba energie byla u výrobku ve srovnání s modelem z roku 1997 snížena o 10 %“.	Povoleno
8.	Logo (verze 2) u validovaného prohlášení banky, která vysvětluje zahrnutí environmentálních aspektů do svých investičních kritérií.	Povoleno
9.	Logo (verze 2) u validovaného prohlášení v katalogu prodejce uvádějícího environmentální kritéria pro dodavatele.	Povoleno
10.	Logo (verze 2) na prohlášení v katalogu prodejce s textem „Dopad námi nabízeného zboží na životní prostředí byl od roku 1998 snížen o 20 %“.	Nepovoleno z důvodu porušení ustanovení přílohy III bodu 3.5 písm. a), b), c) a e)
11.	Logo (verze 2) u validovaného tvrzení „ve srovnání s modelem z roku 1997 byly emise hluku sníženy o 10 %“. Existují podmínky pro udělení ekoznačky, které vyžadují úroveň hluku nižší, než jsou parametry daného výrobku. Kritéria pro udělení ekoznačky byla posouzena.	Povoleno
12.	Logo (verze 2) u validovaného tvrzení „v roce 1999 byl ve srovnání s rokem 1998 snížen počet stížností na pach z jatek o 20 %“.	Povoleno
13.	Logo (verze 2) u prohlášení ropné rafinérie o snížení spotřeby papíru na tunu vyrobeného benzínu o 10 %.	Nepovoleno z důvodu porušení ustanovení přílohy III bodu 3.5 písm. d) a f)
14.	Logo (verze 1 nebo 2) u fotografie neregistrovaného rekreačního zařízení v katalogu registrované cestovní kanceláře.	Nepovoleno, protože organizace, ke které se logo vztahuje (rekreační zařízení), není registrována
15.	Logo (verze 2) na straně 2 katalogu cestovní kanceláře, uvádějící validované informace o opatřeních přijatých v oblasti udržitelné turistiky.	Povoleno
16.	Logo (verze 2) v reklamě výrobce papíru obsahující validované informace o požadavcích na dodavatele týkající se správy lesů.	Povoleno
17.	Logo (verze 2) u validované informace v magazínu letecké společnosti.	Povoleno

Číslo	Příklad	Stav
18.	Logo (verze 2) v reklamě na savý papír u prohlášení „Dosáhli jsme obsahu recyklovaných materiálů požadovaného v rámci programu ‚Modrý anděl!‘“.	Nepovoleno z důvodu porušení požadavků tohoto pokynu (bod 5.1)
19.	Logo (verze 2) v reklamě na ledničku s tvrzením „Dosáhli jsme parametrů o 10 % vyšších, než je požadováno pro udělení ekoznačky Společenství“.	Nepovoleno z důvodu porušení požadavků tohoto pokynu (bod 5.1)
20.	Logo (verze 2) v reklamě na počítač obsahující součásti dodávané neregistrovanými společnostmi s tvrzením „Dopady na životní prostředí během životního cyklu výrobku jsou sníženy podle programu EMAS.“	Nepovoleno z důvodu porušení ustanovení přílohy III bodu 3.5 písm. a), b), e) a f)